h. 4153/27. (1)

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Szerkesztőségi Irányelvek

29 Sept

Sok futólagos [illegible] utazás után, a mely [illegible] nem
vezetett [illegible] mondattam [illegible] [illegible] egy [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

Majar nobra a hajdani persa fővárosi [illegible] még is
egy rom hol hajlékot nem kaphatnak [illegible]
ha meghurodnom kellett az álmatlan [illegible]
persa gyerekek esze – Egy 10 wes pasztarfu az [illegible]
sajátsak tulajdonitja a falu rommai [illegible] [illegible]
Vás –

22 Szep

Az ut ezen állomásról Kamisch ig azon
minden összekötetés nélküli s látszolag a termeszet
neszélyétől a lapályra szort hegyek [illegible]
[illegible] szikla keresztül megy – Ismét hol a
Bakhtiarrak földjére [illegible] [illegible] [illegible]

dosi veszély fenyegeti a karavanát, melynek falkai szorosabbai
egymáshoz csatlakoznak, mindanegy nézve éber lovasokat helyez
ve — En [illegible] vagyonom kört csak mehany kizmatom és úti
jegyzetemet legyinkább feltem, mint olyan tárgyokat melyekat egy
rablás esetében mind értéktelenéket megsemmisitenének — eldugni
lehetetlen, tehát csak az esetőségben bozhatni. Egyébkint az úti viszon
tagságok mán kövényesek lettek a figyelmemet inkább az
jó szél igénybe vesz [illegible] 5 [illegible] alatt jég 5 [illegible] alatt tűz
[illegible]. A [illegible] rövidségével fogva Kumisch

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

kis varosnak, mely egy Imamzadeh és prédig a nagy Imam
Riza öcsese hamvait ~~[illegible]~~ őrizni szemencsés értünk – A
társaság jamborai azonnal zarandokolni mentek in
a tea keszitesher fogtam. Ezen Allomason kiszül vettuk
hogy a bakhtiarok az elötte valo egyelőre [illegible] nálunk
nál egy nappal elő lehre [illegible] karavart megtámadtak és kiszabolták
Ez az általános figyelmet kettőzteti, biki [illegible] mit szül
a kozel ej vedemo! Ennek fejében meg azon ezte
egy rovzekhuan arab utitarsa [illegible] vendegszeregsekre Persiat
kentuzai a rosz lelkek engesztelése és a jamborok

batoritására Thiszein gyászos kimultát elegiákban el-
rikola és nagyon naif volt tőle miként intette a
rivó jaggató közönséget az erős mellütésre — Eleinte
a sok ló és öszvéni tisztitásából kifáradt kocsiak
nem igen lettak korra munkokkal és az ütey gyenge
volt, ez az arabnak nem tetszett — egyszerre a ~~[illegible]~~
tengerével az tott exempli gratia a mire a tompa zaj
tapsá lön, az arab megelégedett és áldást osztott ő ki meg
két oraval ezelőtt frivol dalokat dalolt nekünk —

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

23 Szept. Sok szrás, rikolgás, imadkozás, átkozás és kivés
alom után utra keltünk, és fölöslegesi mondani hogy az egész
karavane eszét vezetett kizavalaagosan a viter hegy lakosok a hab-
tiarok elfoglalak minden tokor egy lapjsongo minden kisse vékony
nyabb szikláteau egy ört álló hattól lattak [illegible] latt [illegible] kis nép fag=
rol különös szokasai megtámadási és rablási modorát beszé-
lek, és a sok között felgegyzem — Egyet [illegible] a karavan
közelgeset lábtopogással jelentik a mire tőra szokkenek s egy rettenetes
hululu! kiáltással a predszulera esnek — ellentállni gegyzak=
rabban ezelszerülten és veszedelmes legjobb szolgálva a lovat

leszállni i egymásra helyezett kizét kötésre adamyuytva erkeztöket
bevárni. Elöször ing és gatyaik levetköztethek, mután az ember
tezet i szemét bekötik a karavanahól kiszemelt jobb állatokat a rab
lott poszággal megrakva tovább állanak. Gyilkolás nitka, hanem
egyatvan megesik hogy a kifosztatott egyént bekötött szemel meredek
horzáferhetlen sziklafeszkökbe, a hova bevaik bám-latos ügyessége
gel mászkalnak, ezipelik és ismos váltszigdig után elbocsát
jak – A tarka barka beszélgetés után minden legeszkélyebb hag
nelkül Mahsudbeg nevü pl befolazott faluna értünk – A
karavana a szabadba ez egy romba maghurodtam – Az igazi
veszedelmes hely ma lévén, egen nagy

[illegible] KÖNYVTÁRA

nagy félelmet okozott egy megfosztottan ugyan megyel ide
orkezett csarvadar ki szerencsétlenséget elbeszélé
egy magam sem kétkedek többé — Értékes papirra
imat lehetőleg elbugva, pénzamat nehány barát
közt elosztám. Este felé egy kis karavana fenfia egész
indus typus asszonyai vizgarajukhoz hasonlók, alkalmatott
vonukban ezüst ekszert viselhek. Kend is ennre hamalattal hal=
lám, hogy ők Bekhudsok kik Huszein sirjahoz zarándokok
csaladostol 4 eves jerkek, és 80 eves banya — harom honapi
hosszusagi utra.

24 Sep. Legnagyobb figyelemmel és feszültséggel hajnal szakadtakor az ánczyra felt uton elmentünk, az elindulási percz szorgos eltitkolása utan (szokásos a csarva dárokkal a veszedelmes helyeken) – Mitóránkyi ut után egy emeltségre értünk a honnét a honnét az oly veszedelmes völgyi a zszvánjok hirhedett feszike látszott – (eredeti hogy a kelelicknél minden stereotypszellemet magára ölt egy mindenki előtt ismeretes, hogy a rablók csakis itt tanyázniak e hegyre e hegyre menniek sát csada hogy az igazság kezét kerülik –) Nem akarok a pevsák gyavaságával tovább untatni, mindenik szeme remegéssel a [illegible] [illegible] éhes szemekkel keresték az uton allokat, és mid ön

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

lattak, hogy a fiszek üres akkor neki bátorodtak s' dálias testartással a romnak vágtattak. Reszemről nevetségesnek tartám ce bogyt egy bizonyos helyről bevárni s' a rom szemlelésé helyett szemetnet egy gyönyörű delibáb foglalkoztatta, mely a már magamat elég szép tájnak varázsfényt adott. – Nekem úgy tetszett, mintha déli Pernában egyan azon alakokat látnám melyeket a monori pusztan midőn a kutgémhez támaszkodtam, lattam vala, édes ábrándokba elmerült a lelkem midőn több persa fölkiáltása fölébresztett – körültekintek s' azt látom hogy többen egy a romtól mintegy 200 lépésre állatál egyes lovel vezető egyenre nétnek – utolérik de nem a sziványt

hanem egy szegény vén parasztot ki szamara hátára a száraz
tüskéket gyűjtő – Így szerencsésen Jezdekhaszt állomasra
értünk és könyebben feglethetem a persak veszélyes utjat
mint az emlitett falut mely fekvésére nézve bizonyosan pá-
ratlan az egész világon – Ez ugyan egy Lemwyorbsonny ~~[illegible]~~ nadtamaszko do
~~[illegible]~~ 250 lakonyi magasságu háromszögöt kipszó fiúnenyszikláre
épült, oly szoros egymasmellett ben, hogy az egész 4–5 emeletes
(NB. minden emelet masé) viskokalmozat egy egyes, házat kipsa
mely világossa jat a szikla külsőgere illesztett ~~[illegible]~~ nyilasokon
~~vesik~~ rendesen kis folyosok, vesik – a bemenet e

sziklafeszekben egy kesking fa hid, mely este behuzatva
vyszersmind kapuul szolgál; és e rabcotagban mémi
biztonságot nyujt. Az ut innét kvázban 2 a) Szerhadia közel de vad
a Sunbez Lala'n keresztül b) 24 f hosszabb Seremszeri lakottabb reszén
25 Szep a harom veszedelmes allomás kettejét szerencsesen átmenvén a harmadikát annál nagyobb le
lettkel megkezdik minutan k-unk 10 puskással
szaporodott, puszka a felfederés első korszakából va-
lo, de elég bátori tó — Csipős idő alatt elindultunk
negyel felé a gyalogosok az utba eső szarsz csipké
két felgyujtva mint kivilágoritás, mint melegtisztit

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

szolgáll az átvonulokuk. — Így értem ezt Sulgisztan
nevű falunak. Ha falu tisztán allomásozási hely és laksai
a mint látnak csak is az átvonulo Karavánoktól élnek
kevés kert semmi szantoföldjük, de azért van egy Imam
zade és pedig az Imam Zein el Abedin fia, kinek szép
kis kapolnaja és a szarandakiok lakásaul egy szép háza van
mely utóbbiba fertünt egy uj utitarsam egy khan kisére-
tében kit a sah a sirazi helytartóhoz 50 szen. T. hatralék
adó ért küldött — E szegény Imamzadeht a bekhtiarok
kormáltak, és kendésemre sapon: ezzert csodaerejével

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

öket nem büntette meg, többen felkiáltának —
„Mindnyájan megvakultak" — és egy negény az aftonál
ülő vak koldusra mutattak ki magát a gonosztevők egyikének
vallotta a mint kesőbb hallom csupa gazságból ment e
csodabüntetésnél fogva jó gesäftet csinált — Furcsának
tutálom, hogy a szent kapolnaja façadeját ~~[illegible]~~ a falba
öltetett finom eredeti khina, tálok és tányérokkal
ékitettek —

26 Septem — a veszedelmes utnak vége lévén a következő
állomasoknak biztonsaggal tartottunk — Az ut itten

úgy mint az előtteváló két napon folytonvad regényes, miként a mezte-
len de alakú hegyek kezdete ~~sz~~ völgybe elfut. (A kártya ha-
mis mely az ut keleti részét rónának mondja.) A Farosisz-
tan tartományba sajátképen ma értünk, az ugyaki tartomány
közti kiilömbséget lakosai illetőleg – mint a mai Iran valódi
ősi lakosai a medes eredeti jellég vegyületlen, jellemük mint
minden déli nepé könnyen ingerikeny, minden harmadik szó
legyen az gyeomak is és kü; és Hazr Abbas, Murtaza Ali
Szeid és Lisheda Iszmet Fatima úgy forog ezt a rajban
mint a spanyolok San Rhakovo, Sagrimento az blasyos
Corpo di Cristo ja is altalában a nep igen vallasos, babonas.

A föld mivettsigét illetőleg Persia itt úgy mint mindenütt
egy rom és a kettős fallal elzárt falak csak annyit ter=
mesztenek, mennyi rekik és az átvonuló karavánoknak
szükséges — Ezen uton ugyan szemtannya olyasminek, mit könyv
vagy szág utan nem könyen hihettem volna — Az éj ezer csillagaival
legszebben csillagott a karavána csendesen ballagott — és a rendes
kolomphang a messze csendes tájban elhangzott midőn egy
csarvadár nőkre a többi tarsait a Hifz gyakorlatára a
dsilodás könébe összehitta — En is lopodzva követem az
finkat — Az öreg jo számal anberuit látván szép csengő

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

hangon Hafez istenni dalainak egyiket szavalni kezdé, oly
hangméntani pontossággal, mit itt minden a mint láthatni
kocsis, valunk a leghiresebb orientálista sem tudna. A fiuk
jolt füleltek, és bizonyosan többször hallhatták mar ugyanazon dalt
mert mintan a mester elhallgatott egyike utanna oly mesterileg el
szavalta, hogy igazán mondva mint 10 evi orientalista ~~igaza~~ öszinten irigy
lem e ~~[illegible]~~ továszlegény tudományát — Csak kevés to idei-
vagtás után Abadek nevi falucsa értünk, a falu meg-
ban nagy varacskent megerősíttetett idegenek számára szállás
nehezen kapható, a szó teljes értelmében egy üregbe meg

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Huzudtam

27 Szept. Mamapi allomásra, ennek 5 orányi utunk lé-
vén könyeden elballagtunk mintegy 3 orával a nap
felkélte előtt — Ubán semmi különös nem történt
minthogy egy szerszi zarándok kanavánnal mely Ker
belára tartott, a sötétben összetalálkoztunk.
Mi kavanamint egy rosz K ból érkező szrazik
lévén az érkezők mindnyajunkat annak tartottak
és Zicaret kabul based üdvözlissel köszöntettek —
rekany felkiáltás után a jámbor utások egy a hangból
egymásra ismertek, mindnyajan torról a szamarral

leugortak, és annélkül hogy nevők után tudakoztak vol-
na egymásnak nyakába borultak – csodangilatkoztamra
hogy idegent nem ölelnek, azt felelik, hogy K. után spedezők a
K-ból jövőket a szent szagból megismerik és ecce mira-
culum. – A zarándokló Karavánok egyen számosak és az Ila-
hiok (szentodak) enklese épen úgy meghatott a csendes
éjben a hazam Csallókőrben Mária egyik csodakapolnához
zarándokló Processiot – A világnéje mindenütt a mesze
keleten úgy mint a nyugaton egy ugyanaz. A mai napi
állomásunk Szürmek vala

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

28 Sept. Ez utolsó helyről az út a mindenkabb kes-
kényülő völgyön átvonul melynek tája minden sperti
lenseje: Daczára gyönyörű regényes. ~~[illegible]~~ Egyéb
10 orától egészen reggeli 8 orazg kellett lovaglunk
míg Khanekhurre nevű pusztaságra érhettünk
hol az egyéb fáradság fejelem a csapar khaz az egyedüli lakhely meg meg huzodni he-
lyünk sem vala. Annál jobban tartháttunk gyon
raivekat, mert a fürj oly mennyiségben hogy ½ kran
ert 6 kövéret ~~[illegible]~~ ehettem. Az arat kifelétvén
eszrevevém a ugyan különös örömöt és meglepetést. de nem

sejtem, hogy a szegény pontvőr még haladatos is lenni akar
Este midőn a vacsorám után pihenni ukartam, a gazdám hanem
embere kisereteben, kinek egyike fusulyát tartott kezeben meg-
jelent, és egy hanqverseny adott mely valamint ennek és zene él
vezetett! nyugtott volna minden persának — azalatt a tárzaság
megnőtt, más persa örök lovaszok a körönkbe jöttek, de min-
denütt azon szeglepő Adamosság mely a legmiveltebb köreinek
ben ritkán lelhetők azon finom válogatott beszélgetés egyben
elnagadott. — A hanqverseny idejét jobb lett volna elvon-
ni szentelni de örömöt okozott, úgy hogy nem bánám hiszen
nyodás

KÖNYVTÁRA

nélkül 12 orai hossu utra kra ülni

29 Sep Huszonnegyi orai alomtalanság után egy este egy 12 orai utra belni egy a világ pocskán nagy fáradságaihoz tartozik – Ez estén sokat szenvedtem, a nyeregben ugyan alkedhatt am volna, ha a magus hegyetem föl és le járás veszélyes vissel nem fenyege tett volna – Kimeritve eppedezve vásám a rényeli erkezet, és az ekső napszugorok meg vy erőt is adtak. Turelmetlen a Karvan lassu járásaat cz.

alom, édes elvezetére magan 1½ oraval előre rietét. Az állomás

Khane Kengun

egy sahabbaszi kszerajban néhány oraz pihenés a tankadsagon

nadt vejett vetett, egy hogy este ugy erővel utnak indulhatek.

30 Szept A kőzel állomás mely felé tartottunk Maderi

Szulejmán vala egy hely kőzel illeshedi-Mungabhoz

melynek csodájárol csak annyit beszélének a pénzak

hogy ott Sz. a profeta es nagy sultan anyja szerboltya

(egy zarándoklási hely) latharto melyet nem emberi erők

6–8 kőből epitettek — En egy körönséges már antatt

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Imámradebt nemelve kivánesi sem lettem és az inkább azon
bámulám azon öszvérek hogy apro szamarak azon rozsport
erejét lábuk biztonságát melyhez egy inkább meredekké
levő sziklába egyenetlen lépcsőkkent vagott uton felfelé
haladtak, a csarvadárok bizdító hajó hajcsi mellett —
E nyaktörő oszvényen mintegy 2½ orany haladtunk a
mikornám egy Negre vinuló nyajás kinézési zöld völgybe
zúttunk melynek közepében egy szende patakocska ön
lögött — A mennél jobban tatottam e völgybe annál érdekesebb

bé, vált a táj, és mintha a belsőm megsugta volna, hogy e
vad szklavilág keblében levő völgy bizonyosan Iran régi lakos=
sai figyelmét magára vonta — Mintegy harmadán átballagtunk
midőn távolról először az emelkedésen eszrevehető Mausoleum
utobb az oszlopok és többi romok szemembe tüntek — A kara
vántol nehány társsal előre leven ezektől elváltan és
a romok felé siettem — Több mint harom orang gyenyőr
kodtem ezen legalább 3000 éves emlékben, és míg egyvésenől
a persa porok kiket jelentsen odavont, regeit hallám el=
mem azalatt az eszerévek pulyaján vizsafutva, azon percze

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

ket ezemlei juttatám midőn e palota vmagozva vizsgány
es ezüst fegyvenü medek be és ki sietve e holt falak
es holt vilagnak éltet adtuk.

(Leinás.)

Lasó. Tatul felfordított Lapjon.

Délutan az érdekes napon mely ezen tájekban sártozzó
Zoborló nepek hez kilonosan az Arabi Lesini és Bakhtiari
tanyakhöz egy látogatást tettem – Sátrak belsége. A bator
Liszt es gabonarsakok mind borbül gyapju forva és nem forva a nik a finom
szövyegek, a legnagyobb kinas a rézedeny mely gondosan egy

veszökből fort fallal bekeritetek — A férfiak dolgok
után kün lévén a nők minden iszlamságdaczára ~~bori~~
födetlen arczczal fogadtuk — A dolog ötnet korán turyntja
feltünö szeps egy 12 éves lány, ki férhez adandó, most masok
(rokoszai) segitvégével a naszvágyonat (több közönséges
szönyeg és gyket finomis) maga készíti — Bamulatos hogy a
fermeszet e vad gyarmekeiben a szinek vegyitése és alakzatok
valamint nagyszerűgy kivitelében tán a leghirescbb europai
gyarnokot felülmulják. — Ily sátrak alatt készülnek az anal

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

kodik, valamint az összes gazdag világ termei legnemesebb
dosze, mely dragaságánál fogva nálunk még mindig ut
kaság — Ily sátor szemlélésekor a tarsaság legnejibb is
legeredetibb képében gyönyörködhetünk. — Este a
völgyben elvezetemtől megelégedve a nyáron üres falu tol
kozel
~~[illegible]~~ mausoleum falainál pakroczomat nyugvásra
kiteritém, de it pénz alatt volgy bekakartak, mintha
zaporkát az egtől hullottak volna — A marvány lepsik
ne menekültem, de mán kesö volt, ment az antik

föld birtokossai a magyar pakrocz vendégei lettek
és néhány órai álmomat elnabolák — Hej ha valami jo
regiségbuvárt kezhez, kaphattam volna, ki e könyvelinü
republikanusok med eredetével foglalkozva — néhány pérc
re fölmentett volna.

1ső Oktob. fáradt testtel egyfelkor lőre ültem az utom
át folytatandó — Innét Szivendnek tartottunk egy
vad rengetegy sziklatajon keresztül, melynek behatása
egyel a zuhatag harangos morajja, a különös alakú

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

sziklák egyik tekintete felejthetlen — Szimulátor
azon ut melyet a tavaszkor ugyanis áradozó patak
kikerülésére a sziklába 6—8 öl nagy mélységben vés-
tek, és a mai alagúti munkálatai ekkel bátran
a versenyt megállja — Az ut varazsszépségi majdnak
egyszer Szivendig tartott, mely falut üresen találva
a nap forró sugarai ellen a nyáni ~~[illegible]~~ tábor felé
tányába mennyi kirtelen ek valánk — E tunya, nem
más mint tüskék és fuágakból készült 120

bodé képezte melyek negyszögte felállítva, minden
válaszfal helyett egymástól egy gerendu által elválasz
tvák lévén, az ember egyik házból, vagy bodebul az e=
gész sor bodék lenséje lakosai földön fekvő vagyo
nát átláthatta — Ily lakás egy nagyra parallan kiescsel
biot a szemembe, a félnomád lakosok bennem a messze országból
jövt bámulát, de én nem kilömben az ő vagyontartonságukat
mert a mint mondom ~~[illegible]~~ tüske fal, szarvaz gallyu fedél a kul
határokat jelölte belölmüt lakat, zár ~~[illegible]~~ nem létezett.
Később hallám hogy c 120 ház mindegy cítya vadelic a most

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

is szoros volkonságba maradnak. — A kerítés közepé-
ben egy kicsiki de csinos fehér sátor felüttetett, ezt egy
nagy tiszteletben álló sejkh lakta, és napjuta 5 szor ujtaja ebbe
az egyszerűbbet namazra hívja.

2 Octob Emlékezetes nap az éltemben akkor látam az
á vilag tegyleseht romjait Damus a gyermekkori csoda-
királyom palotajat — Szivemtől kenare a romok előtti
allomásig csak 4 fan. De sekem tüzelmetlenségben 10
nek látszott, mert mind uhtalan kerdezem a persak
tól, hol vam mar az annyira dicsert Takhti Dsem
did jol

Egfélkor elindi hoán mintegy alkonyodáskor érkezünk oda,
hol a ronok felé vezető ut az országuttól elválik a csarvadár
figyelmeztetett is ez két barátom kisérete ben a vagyaim helye
felé tartottam — Itt jut az ember a Mardest-kigyorona
elég magas sziklaktól bekeritett rónába, melynek közepét a sira
zi ut átszeldelimmig az egszak kelet fekvő falak utjára a persze
polisje romokhoz vezet — Ez utobbin mely meredek kőszikla
tövén elnyulik haladtunk minden elöfok gyors fekintetet a kérdé
ses hely felé vétve — A sziklak magok is erőldalon oly

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

imposans, oly nagyszerű alkotásnak, hogy azis ha semit
sem keres, itt nagyszerűt sejdithet — Az első nyomok
nehany félfaragottan hagyott omási szikbák, innét
a hamis velemény, hogy N. Jandor a palotát csak félepitettan
találta, és ezzel a rombolás barbárságát mentegetik.
— Egy negyedorai ballagás utan egy nagy sziklafokot meg
tértünk, a mi mintegy 200 lépésre a régi Persepolis
bamulatos romjai mutatkoztak. Első tekintetre
a szurkület homálya konitotta oszlopokra a kelete rejek

bem az nagy jelenetben hasonló, mennél közelebb jut az em-
ber a rege annál inkább ez abrándi és egyszerre minden ho-
mály hanálybból kibontakozva a nagyszerű valóság szinebben
tündöklik — Lemmi a behatást mely a kényelmes széles lép
csökon felyárás, a nagy kapuzás alatti elmenés az nem az érző,
hanem a legközönségesebb emberfi szinében olkoz — az lehetet
ten — A Palota a mardesti ronaság egszak-kelati szikladda
lanoz éjutve négy-öt ölnyi magasságú terrifokban a föld
szinnöl emelkedik, harom helyröl kettős lépcsőnet vezet fel
melyek oly kényelmesek, hogy minden baj nélkül lohátori

jarhatam be az egész palótát – tohatom mondom azon
uralkodó lakását kitöt az egykor egész Ajzera nettent.
Az Midőn az oszlopsorozatban állunk az Athletes
telte bamulat legnagyobb fokát elérte, az oszlopok nagyobb
nyelven a fejezet mannyik csak nemelyikén a fölséges
faragványu fövegé már dülöfélben van, és az ember
magamagatol micsoda szél, micsoda hatalom volt az
ki e tömegeket megrendíti és rombolásra harkuz
tatja, itt nemely helyen minden lépés ort mutatja

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

hogy üregen áltunk – A föld kebléből kelő dörrenő
viszhang azt világosan bizonyítja, kutattatott e máv ő
sem az oka?

A romok e részéből a ~~fekete köből~~ az egyszer
fekete kövekből épült részbe jutunk, itt számos
ostél ablakok, ott asztoboltozatok, melyek belyegén
~~[illegible]~~ látható vésvények domborumban
egy komolyan lépdelő méd nagyot (Dariusaga)
fejé pölött egyik szolgája napernyőt tart, nasutt

egy szörnyetegh harczolo médet sa 2 — A niklak
ba ~~nem~~ faragott fél termek mig megoldando kérdé-
sek Legalabb 4–5 nap homában szélteben bejarán
az erdeltes helyet, s alig eszrevevém, hogy a nap már jo
magamra felment, — A tánsaim, valodo muszelmánok,
kevés erdekeltséggel e tárgyak erant tovabbments
ne már 1. ora ota unszultak, a tobb beléggyeinem
kellett, és rehez nivel tavoztam — Minden 10 lépes
visszafordultam o tavolvoli tekintetet elvezendo —

Furcsa, hogy mennél távolabb jutunk, annál több veszt e
hely nagyszerű behatásáról – az egy nakássá sűrűsödik
és a terűfok szilánd egy tésének köszönhetni, hogy
távolról inkább valami ugyszerűség szinétviseli.

Innét egy ora távolsága Kenare falujába, a mai
állomásunkba indultunk – A nap sugarai az átlatha
tatlan ronaságon erővel lövelledzenek, úgy hogy fél
sultan értünk ~~[illegible]~~ hoplikunk ala. A falu szegény is
valamint az elej vizzel elláttott egész ronaság

fahirt, melyeken a szem korlátlanul analog
a Persepolis-ból és nem kis elvezet lehetett a
csata zajából vízzatért méd kényurra nézve, az
akkortajban bizonyosan vonzóbb sonán a pom
pas lakából. szemet legelni hany ezer sátor
hány ezer hatalmas vazult nem vonult Arsia mész
sze fajaiból ide, hogy e menedek sziklák lábai hoz
kincseket Cirakva a hatalmas urnak hodolhasson

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Kerarebar teljes nyugalmat elverhettem volna, de a
romok em lékezete folyvást a régek honába csabita
a lelkemet, s barmennyire a nép szokásai a nem
sokára tátandó Sirarsat figyelkozni szándékozám
szellem csak a magas vszlopok, az ékiratok,
az idegen vesvények felé röpült — Csak kisön
este tudtam egy keveset elaludni, de alig lehe
tem az első almomban midőn szkoltus gyapja
tus és egy rapport lárma felvarsztott — Föl
kelek [illegible] szomszédhoz tele tudult falunép
[illegible]

kik az ott haldokló aszony ágyát körülvevék
s rikoltásaikkal e világban marasztalni akar-
ták — Csak most jutá eszembe, hogy délutan egy
pisztolyt kötésön kiütek, melyben lövéscivel a mint a ba-
bonás rép mondá egy szülő nőnek fajdalmin
segíteni akarnak — A haldokló ugyan azon asz-
szony, ki az összeszegelt falunépe lármája
dacára elszenderült — Továbba e mindinkább meg-
telő házban maradni tanácsos nem vala —

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

közel éjfélkor pedig öszömal elhagyám — és az
szo teljes értelmében por és szemetben az utban
meghalt öszvérek mellé lefeküdtem hogy feltörés
kor álmomból fölkettve az utot folytathassam.

3 Oktob Már az utolso Alomaison eszrevem hogy
a velünk erkezett zarándoklok vendegeket
kaptak, kik az utobbiak fulya Zergurbol elegökbe jöt
tek rekik a bevegzett zarándoklásra szerencsét kivánandok

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Valoban, csodáltam, hogy e nyomorult kinézésü s általá-
ban szegény utasokat e tisztelettre méltattuk, de
bamulatom mindinkább növekedett a mint
a nevezets e napi állomásunkhoz közeledve
a mindég növekedő nejtő megeket látám, kik
a kedvelt szent sérjából jövőknek tisztelegni
akartak — Ez tarsaimmal egy orával a kara-
vánt meghaladván e fogadóknak Zevvar kudsa
Zevvar kudsa czerszeni kendesekre alig birtunk felelni

s csak hamar megunt[illegible]k volna, ha e falu né
prének feltűnő szép s rendes arczvonásai figyel=
münket igénybe nem vették volna: — A falubá
erkezve nagy csak a valodi mozgást lathaták, és
alig lekettünk ~~[illegible]~~ $1\frac{1}{2}$ a szallásunkra midőn az
elvonulo csapat szent cinkei az ajtóra csaltak.
— Ime micsoda látvány a rongyos utitarsaink
a szaraktol környezve, majdesuka levegő ben emel
ve tevék bevonulásokat a szülő falubán

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

mindenki, ferfi ferfiat nő nőt csokolni nietett, s
szibfajadalamul látám mikent az utiforadságak
bol jol megtört zárándoklok egyik karjatol
a masikeba mint a kukoricza zsákok dültek
Utolja a legközelebbi rokonoktol támogatva lakasuik
ba vezetettek, és a felörült processiv meg jo idig
az illető fő nők lejtaja elöti torokszakadtáig az I=
labriket rivalogtak. — Ez nap rendkivuli tisztelet
megtetett holnap is kis figyelem de holnapjatan bizonyo
san ep ugy megcsalják meglopják az utitars Leovar II

mint akár mindenkit. Zergun közel a fővároshoz
lévén, már az ~~tö~~ élelemszerek feltűnő bősége és olcso-
sága észrevehető a kurvanszerag mindamellett istalóhoz
hasonló szobák ~~=~~ lyukokból áll, melynek egyikébe
a zugban felhalmozott bizonyosan 2–3 évi sójoz-
dék vacsara megjelentem

4 Oktob Zergunból csak 5 f. kellett menni, hogy Si-
raz Farsisztan fővárosa és ez utazásom ~~[illegible]~~ célpontja
hoz juthassak – Különös erőlet, ha az ember

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

egy 4 héti annyi viszontagságokból alló utnak
végére jut, egyszerre örömm a közel nyugvásra,
másrészt a viszamenet ugyanannyi idegy tarv
nehézségek ~~[illegible]~~ egyedelmes elő gondolata — Az ut
minden nővidsége daczára elég rosz és bajos
mert egyszer szikliás vagy éles kövekkel hintett
A csarvadárom ki mert csak nehány arányi tarvol
ságban a kedves és annyina magasztalt Tarvaj
játol volt kettős hangon kezdé kiemelni

Sirar szépségét, úgy hogy nyelve mint Hafiz erős
viszhangja sok nyugoti költő sirari alexandjait va=
lóban háttérbe szorithatta volna — Egyszerre
fekintély nélküli félfepesnyi szélességü zavaros patakocskahoz értünk
a minek szamtalanait úgy ma mint másszor
istattuk de a sivariak ovömfelki állása — Rokna
berb, Roknabad ma én is megállék, gatig hivek
szemennek hogy csakugyan ez lett volna Hafiz ma
gasztatu

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

folyó és folyópart, nem ithetvén, hogy
csakugyan ez volt a tág mely a bor és szerelemnek
mesten éneklője oly dicső ábrándokra elragadhatta.
Eldes ábránd, keserű valóság kiáltá fel lelkem
és aly lemtani körültekintem midőn a Karavana
csinek és gyalogosak a Roknábadon átkeltek a
zavaros vizet egész mocsárrá tevé — Innét a csalálom
okozta kellen gyusztaságához hasonló kietlen
vad videkre értünk a sürün elhintett

hegyes kövek a lovakat mindunt alan megbuktat
tak is a baj csak akkor vigzödötek, midőn a völgy
be nyitó hegyekre értünk, melynél mindtegy varasz=
bottal teremtett Sirasz városa egy kies völgy közepé
ben mutatkozik – Sirasz fekvésére nézve Persia
legszebb varosa, a szem mely utban a mertelen szikláknak
lelésétől elegyé kifáradt a tekintetben ad-és protlakot
talál, és nem felejtetem el a behatást, mely van

Teng Allah Ekber

okozott, midőn az elég sűrk hegy szoros végére
evvel az ember Farsistan fővarostat a környik
beli nyári lakjaival egy kigöngyült kép kép in
legelőnő látja – Az előtemben egy gyöngyön cyp
ruskertan keresztül megy az ut a kapuba is
innét a nem épen legszebb bazárba:

Siraz

Legelső gondom a szállás vala karavanszencyban
[illegible] [illegible] [illegible] itt tőbb idey

lakni szándekoztunk, maradni nem akarván az
uralkodó olenszágtól elcsábitva egy magány
lakot az az egykét szobabol álló hazikát ki-
bérelni akartam – Ez rögtön vegkezbi hetö nem
lévén ideiglenesen a csarvadanon házába tér-
tem, és nehanyorai jelenés után a szullás kere
sésére indultam – Bamulát mily nehéz ezt tulá-
bon, úgy hogy kinyszerítve valek az nap a csarvadá-
nom házában megmaradni

5 Oktob. a szállás felkeresése kinyitése végett
a kislügyministeri ajánló levelemet a sirage dely
tartó kislügyárhez mentem. ez rendkívüli nyájas
sággal fogadott, s trefásnak hangzott, midőn
monda miért nem jelentem eddigelenet, hogy
nellő fogadást rendelhetett volna – Hiába
mentegetem magamat, hogy dervis vagyok
ki – pompát nem szeretek, és a verzi levelet
csak szemelyi biztonsági végett vettem de a

Malesi Avannes,

persa naggyar nem tuda elhinni – Rögtön cse-
ledjeinek parancsolá hogy mennél elebb rangom
hoz illő lekust felkeressenek – Ugyanoz nap
a helyőrség egyedése Ekber Khánnak is hirtele
temet, tevém, kinek atya egy georgiai keresztény
fiában valamint tiszet jellemző arczszépséget, valamint
a keresztyén valláshoz való titkos ragaszkodást meg
nagyá – Ekberkh a levelemet melyet neki
Teheránból hoztam a tolvasá és szokott nyá-

TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

passaggal halmozott — Ez mind szép és
jó de szállásom még mindég nincsen — Ha
za menvén egy persa azon tanácsot ada, hogy
szállás végett a Nevvab Hindi az angol ügy-
nökhöz forduljak. Mig ily esetben az ide akkor
külföldieknek segítkezet nyujt — Jo van
mindén jelentés nélkül bemegyek és nagy
a kiámulatom, midőn Anglia szolgáját egy

palotában keleti férytőt környezve tala-
lám — A Nevvab atyja Indiából, hol az án-
golok birtokából kivetve egy évi nyugdíjjal el-
láttak ide menekült, ~~[illegible]~~ kesölt hogy a brit-
birákat ingyen ne fogjassza, egy hivatalt toltak
a nyakára mig másreszről a Sah is hogy a kül-
földit mégnyerje eventent egy szép nyugdíjjal
kedvezkedik a hitsorsosának. — Igaz Jerazban

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

mnes sok dolga az ángol politikának de
mondamellett rejtelyes elöttem e kétszinü és
kétkenyerü Persának állása. — Engemet
mint oszmanlit az angolok véd és daczszö-
vetségesét kitünöleg fogadott, megjegyve, hogy
masnapra biztosan szállásom lesz

6 Oktober Konan Rezzal mán ott termett a New
vab embere, és sürgötve meghitt egyhit szállás

szemlélésére – Bodálat e szolgálatkeszség fölött
szétve elmegyek és két elég ronda lak tatása utan
egyiket ideiglenes lakomnak átvenni elhatározom
– A bér ~~[illegible]~~ után tudakozom, de persák a vere-
tő valamint a bortokos fölig pirulva – Uram
bocsass, megsértettél ez a te bortokod a te ja-
szagot, én a rabod vagyok bármit adsz kosz-
nettel elfogadom – Kevésbé mult, hogy az
ittem általános olvasógba bizve, azon lesze

be, hogy 3–4 ~~frankkal~~ vagy fél tamannal mogd kielegítem
a persa szavába megnyugodtam volna, ön már is
az egészet elvegyettnek hívék, midőn eszembe jutván
kivel dolgom legyen a bérár meghatározására un-
szolam – A persak mintegy ½ orány fonnakodtak, utolja
na bosyhott szemel 4 tománt követelt – Hallat-
lan szentelenség ott hol egy egész hazat fél tomanért ad-
nak, egy mezkos földszint szobaért ~~[illegible]~~ egy hára
4 T kerni, egy oly vánosban hol az oberosány mérés – és

KONVYTÁRA

ezt oly hunczfut finomsággal — Persze hogy ez azt
egen is sokallám kijelentve, hogy denvis is szegény
vagyok és a követelt összeg csak 8 adatadha
tom — E jelentés ennek az egész jellemet megvál tó=
zott a tisztelettel környezők rögtön közönyös-
seggel tekintenek mám, mi nehány perez mulva
csufolás is nevetéssé el fajulet, úgy hogy tovább
nem időzve a házat a Nevval emberével elhagy
a hatolást meg az utczán is hallám — /an

Haragosan hazatértem a csarvadarhoz és már
is nehány napra Karavanszerajban menni
elhatároztam midőn a csarvadar nyje hirül
hozá hogy egyik rokona kesz nehány két házát
velem megosztani — Az ingyenlakást habár két
napra is egy perianál megunva a kinálatot a
zonnal elfogadám s holmimal a közel lévő peria
házába hurczolék. — Az ny lakasamba melyet
havonta egy Tomannal kibéreltem leptemkor

a gardát egy görcsös hasfájásban találam de
ez nem akadályozza, hogy a Horta Isten után elso
szavával a mintegy 30 evvel ezelőtt elvesztett szár
egyszer jajtatá, és síró hangon elbeszéli, hogy
ő egyszer gazdag volt, de vagyonát elvesztette
Furcsa megszolitás egész persa módorban = Semi
bajgondolam magamban, mindenüt csak persákkal kor
dolgom, hala az éghelt hogy hajlékot találtam
reszint kijibenesse, a varos kiszelebbi tanulmanyozás ure

Siroz ezelőtt és most.

A persak szerint leginkább a költők szavai után, Sezelőtt nagyon szép vala, europai utazok is a szerint mit Pernában szép városnak nevezhetni, legink abb fekvé sét illetőleg csinosnak nevezték – én nagyon ezen csin meg kevesbé dicsének legkisebb nyomát nem találtam – kivulnőt szép behne leven az ember egy nagy rakás rom körött jár sál a lakott hazák nagy részén repedesik

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

falbani nyilusok elég gyakran tyalálkatók.
Pensze Persiaban ezen nem egen isodálkatni, de
persia ezen negi varósa legalább nemlásának okát
azaz elemi okát mutathatya, és az a gyakori föld
rengések melyek látogatyák – Sorázi ak ki
mondása szerint minden 18 év alatt egyszer
látogatatnak meg ezen csapástól – Legrettenetesb
nek mondják a 12 év alatt melyet egy szemtanu

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

egy elbeszélt. — ~~Kö~~ Közel hajnál szakad
tahoz vala midőn a hetey gyermetem felkiáltá
sítol: félmasztva bölcsőjéhez szeték, nincs eszem
ben mit szükségelt a szegény, decbig hozzá hogy ez
lakason hallinében lévő emeltségre menni akarva
már is a harmadik lépcsőn voltam midőn egy hátul
más rengés a házat velem együtt egy megrázta
hogy a 3. lépcsőről a szuba közepére vetve egy ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ erős. rapogos is csattanás hallása utám

félelajoltán a padláson kitenitett szönyegekhez
kapaszkodva vetem együtt Sinaz és az egész világ
elsülyedés ét bevártam – Nehány felyethet pener
után halálgyedtségben a mellik szobamban levő
családomról megfelyetkezve a teleg gyermekke
mét mohón felkapám és az arasznyi néste nyilt
előrobam roskadozó aztagán keresztül s elve az
adoan közepene allek – Itt egy egy de gyengelet
vengés a földre ültetett a hol ötölelt gyermekem
mét mintegy

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

15 pennig maradtam, mindig a mely repedisek~~ett~~
szemedett szomszédfalukra tekintve azon félelemben –
hogy majd az egyik ő a másik alatt eltemettetendem.
– A lökés az utolsó volt, az alatt a regyel iski
szinkült, a regyeli hűvösség az álnomlat felriasz
tott ex villámsebességgel a már romba dült elő
szobámon keresztül a csalúdvenhoz szétélt és ime
Allah csodaja, ik reggen az ágynemük alatt elbujva

halálveritéket irradva de sértetlenül felkiüdtek
megjelenésemre felugontak, mindnyájan egymásnak
nyakába borultunk és az örömzokogásoknak
vége nem volt. — A szobának hajszálnyi hasadása
sem volt. — Nem sokára az ezjem karmhol ki
bontakozva az utczára siétek ez bonyuszto tekintet
az ely hosszu két házsort kepező utcza udvarfulasa mint a pejesö
töl levert vetés egymásba dezgedve nomban felkiüdtek
a hurák csak kevesen fenalltak, és a mindig ~~[illegible]~~ aminet

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

megfogtatva

ugra dülederő épületek monagja a jagvesszik lést
ugra ugy a felfelkelő parfelleyek a tömegesen
eltrost holtestiket a nem elött eltakarni — Azutosa
kor csak délfelé jarhatott az ember de mi
den [illegible] ugy ovaszugato tekinteket, ugy nemületet
okozott, a nemok eltakaritása csak hanom négy
honap alatt végbezvihetett, Sinár egy nomhatom
volt, mely alatt 13–14 ezer lakosa halálát lelte.

A felonányi távolságban fekvő falukban a rengés
nagyon egyenge volt, de távólnol a rozkadozó vámos
pontfellegét látva a felejé tartó utást. Sinor el-
sülyedt — — jogkiáltásokkal vászatantani parkod-
tak. E nett eneties csupasátul S ugyan Anyelesen nyj
tartott de azért soha sem hihetjük, hogy amyina
dicsért szépszége, melynek nyomát sem lelhetni semmi
kelet vizvorban, épen akkor vesztette volna

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Legjakabb szemtünőt épület szegényrége a bazarom
hol a Bazari Vekil ou kivül az egész bazar csak
nyomorult gunhokból áll — Emlitésre melt
arboltok
meeritele medreszek, nyitvanos épületek, és ~~mata~~
~~to~~ kejjalotak körül meg is e következőket
kiemeljük — (Lásd Aszani Dsafenit) A varos
egszaki részén, az iszfahani uton I Csah Murtaza
Ali, valoságban alkalmassint egy hajdani fellegvár hol
fenn maradt torony udvarában létező kut, melynek

ásatása a kemény sziklában egy munkába kerül
hetett, a sirajiak már nyolta csodának ismerik is:
Ali kútjának mondják – Ugyanezen kuttól nem
messze léteznek – Kademgiah Haz. Ali egy rop
pant valami szörnyetegi lábnyom a sziklában,
melyet egy gyermek is termeszetkivüli lehetetlen-
ségnek elismerne, a persak még is zarándokolnak
a ahitattal csakolják a fekete Sziklat, Evvel szem
közt, a mint az ember a teng Allah Ekbermöl az

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

iszfahani utan lefelé tart Koran Heft

Deh men egy egyszerű roboltozat, melynek

felső részén egy sűrű rácson át mutatkozó egy nagy

rétegű vastag Koran öriztetik melyet a szentre

ege Iman Zin ül Abidin kéziratának mond, és

csodája abban áll hogy ennek az egész könyv

vastag táblastól együtt 17 Bat = 68 ℔ fontot, mindenes

egyes lapja is 17 B-tot nyom. — Egy gazanobb igazhoz

szavai utan az egész oriási kiadás csalugyan oly nehez

de az egyes lapok nehezsége csak a csodásság kedvére
kiöltetett. Heft Ten az hét test valamint hét
szentnek sinjai, kik egy szép kertben nyugosznak egymás
mellett. Csihl Ten – Mezgyes test a vagy 40 szentnek
sinjai – Az első valamint a masik kertben garan-
tokkok számára kivszkok emeltettek, melyek kivüll
pertekeben igen meghelnek, noka az illető szentek élte,
kikletésol altalában kéveset tudnak – A nyomkelés
ha csodával bír, ennedettel nem bajlodik

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Lafizre

Visszatérés Teheranba

Dec 21 Egyen midőn a hat hetig vendegszeretet
tet fogadott Tagergrennel bucsuzandó kezet
nyujtottan egy könnyű lőkés (földrengés) a föl-
dőt alattunk megrázta, in nevettem s ezt
barátsági természet pécsétjének mondám
Mehér szivvel tavozék a derék svédtől
utoljára a szobam ha mérik néhány hol-
miért, midőn egy hatalmas második lőkés

szörnyü ropogással a házat jól megrendi
tette — mindent a helyén hagyva rémülve
sztik az udvar udvarba Assettem — Ide nagy sapadtan
az egész ház népe azon percbe ért, és alig
hogy ujjedségünket egy massal kiszöl Chettük
midőn egy harmadik lökés a földöl egy
megrázta; hogy a hat nyolcz cszebnely földre
dőlt és a Rassin vize haborussal átfolyt

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

– Elkor azfudvar szüke vigett a nők és
gyermekek egy tágasabb helyre menekültek
csak én a dokter és neje a ház örzésére visz
szamaradtunk – A nő águlni kezdett, mi
Petten vigasztalni kezdtük, és midőn a jobb
a férje balkezét fogta a negyedik mintegy
pereszig tartó legrettenetesebb lökés bekövetkezett
Wagy bazzal egymás ölelve feltértuk magunkat

tartani, a falak már repedezni kezdtek
minden oldalról a ledülést, és a romok
alatti eltemetést lesve. Hala az égnek
egy első emeletben sóba öszedőlésen kívül
baj nem történt, de szinszaggató a bároc
minden reszeivel a borzasztó perezek állat
egbe kelő jajveszéklesek sikoltások – Az ugyan
Zivők öszetett kezekkel egbe tekintettek

KÖNYVTÁRA

nök gyermek, ferfiak és öszök sirtak és
remülés valóban lemhatatlan — A négy lökés
számtalan házat a földre döntött és legalár
dabbokat vepesztette — Egy egyes házár és
egy négy tömlet
mersett kupolya lecsökkent — Tunesa hogy
minden lökésta vezetek nyugtalan repkedése
elámulta — Mint a földhöz szegezve meg 1½
ovaly a földön minden két Utitarsan Graf

Rochechouart és Doria Marquis estett
jöttek, hogy azon ombeen elmulatunk —
Lona altem hirtelenül a sok utczákra
keresztül mettünk azon fáklamben nehogy a
nepredéseket szenvedett falak egy kis lökés
által rank dölnek — Hála az f egyik
szemenesésen a megyre értünk itt fele Sevarlakó
nak menekült kiki ort kezében tartva mi [illegible]
gon

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

gon. Egyszerűbb volt érette Decem 22 Kenare
harmadszor is utolgára láthatám a pensepolis
nagyszerű romok is a nakszirasztemi oriasi sírhol
tokat – a nap a legbajosabb tavaszi napjainkéril
nebb is kecsesebb volt is kimondhatolag nehezen
esett elkemnek a felséges helyről elvalni, honnét
a szép vonaság is a keknél kekebb ég oly dicsö szemlet
nyujtott. 23 Kavvamalad von gazdag birari K
alap tovarnya is birtoka. 24 Aron reginy is tajon
m ~~Maint~~ Madersyulejmanna intimik

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

kvinnet a cyrusi sirbottot cyra szemlelhetem
24 Dehnu az orszaguton kivül fekudvén nagy hanz
oral nallait keszitettunk 25 Dehbid 26 Khurre
Khurre 27 Bidek 28 Sulgisztan egy utallitan
hely hianya végett 29 Jezdekhaszt E falu átu
alazáson elotti napokban történt nablcis
végett karmegfiritesre iteltetett most a fura
fiszket melly egy alluvionon épült ellazy
tak és a korallevő talukba tebpszik

Itt egy hofergetegyel a tél beállt. és
volt alkalom annak rettentőségét láthatni — Csak egy
egyes lovas nyomai után erhettünk Emnaberd 30 3 fer
szakhi falutba, ovom lerhatlan mert az eltévedés
közel vala. — 31 Kumisch a Sylvestre szokásos
szamadásvan tetetett — 1 Januari 1863 Majar 2.
Inzfatan. — Dsulfa mintegy 400 nagyobbrészt
nyomorban tengődő örmény család a vagyonosab
ba India és az indiai öböl szigeta felé vándo
rolnak

Itt lakik az Örmény püspök Taddeos egy
62 éves ősz főpap ki papjait, jeszcze legmű
veletlen embenek milyen az egész keleti egy
hír embenei India Java Sumatra Ceylon
szoval ne tapon levő örmény kontegéket telki=
pasztorokkal eltatja, a miért nekik jo jövedelem
is járul (Calkutta csak maja 1000–1500 aranyt
ád evenként, a papok mindamellett szegény

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

koldusok — Taddeos nagy orosz barát és
orosz különös védencze, rögély és rendjelekkel
halmozlatott — Furcsa, hogy titkarát egy buda
örmenyt ki innepelyes alkalmakkor az antalnak
szolgál és rendjelekkel dlatatott, helyet a nyakaba
akaszt — A Pulyka pecsetnyét e jo ur szolgálta
s a tallat fedeir ugalvan villam a pulyka helyett
az orosz emany szabadítközött — Az öreg urnyap az
orosz örmenyát a kancsát jobban szereti is.

meghiven jol pislogott a szeme — 0° a persa
felsőrégtől nem igen tart és a Sahnak személyeren
megmonda, mudan a nyíra hogyletérő kérdésétet
hogy szépítő [illegible] a körülmény [illegible] Abbasz
elhozta 12 szer [illegible] alig 400 [illegible] a 652
macli bevitte 500 [illegible] ezerre [illegible]
Dsulfán régi időkből a romai propaganda [illegible]
katholika garda és templom van, melyben két pap
(örmény) az 50 hazra menő közeégt [illegible]

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

a nagy Egyház karába visszadölgenek — a fran
ciak mint a papa legszeretettebb fia ezek patronu
sa szám kiváltszigok — van, de helyettük nivel
azzerenemi prisjük a romából jövő ezer arany
évi stipendiumot a felére megnyirbálja atyai
gondokodásból ←
Imam Dsama nagy tekintége, de az Emir jol ra ej
jesztés és 15,000 aranyot tőle kieszkart.

Kasan - dar el Muminin hires Sedsa ed-Din (Ebululu) siå vér tanut sorbeltjarol, ki Omart meggyilkolta ~~[illegible]~~ ide menekült, s azért nagy tisztelettnek-k örül - K meg hires kelet müvelt - ségü zudomal hires, nagyobbrészt orvosok - Molla Ahron két fiával nálam volt, az egyik Nur Mahmud nejs fekete szakállu keleti ember vallási ~~[illegible]~~ vita és europai tudomány fonaksagarol hévvel beszélt.

Ritkaságok (Cyrus sirboltozatja és Passargetes vonja)

Mausoleum Roppant oriási fehér marvanyok

szövekből rakott lépcsőformája négy szögű hát emeletes

talpozaton egy Mausoleum, melyek környeletét

három sorban öt oriási kő képzi, minden kő egy ölnyi magas

(telepe talpa)

szögű és sok helyen két ölnyi mély régű. – Belseje egy

16' hosz 9' szélességű gödrös kő, melybe egy mély rejtlasu alacsony ajtó – Az lépcsőzet

jelgyegyel szerűket véstek – Az egész valami

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

nagyszerű és erőmű ~~[illegible]~~ stani kivitele, úgy mint az egyptomi nemek
műveké a vezék honába tartozik – Az ember bánul
nem azon hogy mikép emelték oly magasra hanem hogy
mozditathatlak el helyökből ezen óriási nagyszerű kövek
Monda A Mausoleum belyeje Mader Szulepnam sirbolt
ja, és mint zarándoklási hely ott a szokott ajándokok
egy korán romba sa τ (Az Odvarban egy felölnyi ütmérőjű
oszlop, ez darabba törve, a legnagyobb 1½ ölnyi veszen a fejezet)
A környékbeli hegyeken az alkimiásdi elkerülhetlenül
szükséges csodafű létezik – 2 évvel ezelőtt egy Frank kerbtt
és < találta a kiséröit durum fecett
(15)

Palota Romjai a) Egy 10–12 ölnyi magassága 5 ölnyi szélessége kapuzat (diadalív) formája rom – a kövek mind olyan omásu magyságu és vastagságuak mint a mausoleúmei a kövek minden, vagyszamyag nélkül egy másfölöle helyezve sulzoltak az évek eznevel b) Egy halom elsfokan egy palota alapzata. Monda az első takkhi Madeni Tulegman c) Egy nagyszeri palota romjai – kapuzat és két fekete kö jelöli, melynek mindegyikén két két alak domleon mühe vesztve volt, alsó része csak megmaradt s ezen két ember két griff lab megmaradt – Öt lépésnyi tavolsagba

a kapitol egy fekete talpazaton körülbelül 30 ölnyi magas-
ságu oszlop kitember bappal átkarolhat, az oszlop 4 részből
áll, az utolsó ugyan kicsiny az első igen nagy — Ezelőtt hason
formája 4 oszlop volt csak talpazat maradt meg — Ezenkívül
meg egyes negyszegu falmaradványok, bizonyosan a fa-
lak végreszei. — Ce mező külön részében meg más romok
láthatók. Az Egeszről szóló gyersa mondu szerint az említett
romok egy valamint a völgy többi részében elszort kőhalmok
egy nagy varos vala Gúzin nevvel melyet Sz. épitett persze

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

a rendelkezésére folyvast készen álló [illegible] is szerik istenei
erejével, hisz nevetséges is lenni egy halandóról föltenni
hogy az óriási köveket egyiteli anyagul használhassa fel-
Sz-csak egyet biczentett, és rögtön e félistenek rejtélyes hata-
lomal a köveket a levegőn India, Csin Macsin vagy a
Ruhi Kafból ide czipeltek – A palota szerintők az oszlopok
részéről egészen a mausoleumig az az a völgy egyik ré-
széről a mankig teryedt, az egészet egy födél tartotta (Lu-
xor fele egyptomi régiségről vélemény)

Persepolisvol szóló persa mondá Az egészet ők

Takte Dsemsid – Ds. triunyanak nevezik, Dj

a miát ismeretes a Pesdadian kures családy a ból való

nagy hatalmi vos nevezetes. A regi lobban D sam D –

egy oly gyakorlatok mondatok melyet az cykaliv

vinni kellett is a világa minden vagyja telyesi 4.

Nem csoda tehát hogy e remek pal otát annyi dosszel épít

hette melynek jelen romjai 999 dik részét sem

mutatják – Lokeny fenállták a romok

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

nagy rese sértetlenül meg a frengik Busir böl ide
jöve e romok regfette talizmanos köveket 100,
ezen arányon a czudar Mehemed Jáh tól regvett ik
s elszipeltek. A penzszomjas kadzar e gonosztett
ota az orszagot folytonos csapásak érik. Pó a nagy
szerzi földrengés a Pestis a Kholera, és
a mult évi drágaság. — Elég hocza, hogy min-
den jelenséjek szerint itélhetni, miszerint a
persák e nagy erdekű romokat meg most is

hurtelik, és ahitattal a nemzetik nagy
dicsőségre multjára gyakran látogatjak
és az oda irt versekkel bámulattak végyült kegyel
tetuket kifejezik. — A Takhte Djemsid megne=
vezése e köveket azon vándál hosszutól meg=
mentik, mely Ninive, Babel és egyébb az arabok
földjén elszort köveket éni, ott a nemzeti mese
a mult dicsőségre csak átkót hagyományozott,
és Szevabnak tekinti a vad Bedvin, ha Nimrod

palotoját (Nimve) annálinkább puszti thatja
a persepolisi nemek avez kepein véghezvitt
kar, azaz Persia sumismus idejébe való. Így
Susa a persák Loftus kusatását gátolni parkod
tak, mig az uralok tángibraert Varka Til Sufr
Til Eden elöregetettek.

Naksi Redsel

Ilarom szikla Dombor vésvények, Az egyik egy életnagysága lovas lokaton, lova mellén szyriai és görög (csonkitott) feliratsal, mellette hát főhöt ullo kiséréttel, minden alak oriasi, ~~az~~ tömör és fényes gránitban mint egy tábla. A Mind hát alak azelső kettő egy szakálos és szakáltalan fiatt ~~alak~~ a két közepső oriasi vadon

kik egy karikát összetörnek, míg a két utolsó
fordított háttul állnak. A harmadik két lovas
kik mint az előbbi gyűrűt egy karikát tartanak
E harom alkalmasint görög eredetű vesszeny

Naksi Rusztem

Ott hol a remek [illegible] vidag csodaju sirboltak
kezdődnek [illegible] 20 [illegible]
~~melyek~~ oriasi mavészethel a kemény sziklába
vésettek, a szikla fal elemite egy szögöt képez
az első sirbolt látható utanna meghárom
melyek a persepoliciak kép, a ~~[illegible]~~ 4 oszlop
közepén levő alto also reszeni nyílásban nyílnak
A masodik es 3 dik sirbolti kozti neszen alant

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

és haut relief egy dökelő hvast mutat előtte
egy romai hős félkeridre erve valamint átnyujt
Al 2dik nolvolt alatt két cova lándsát tör, ugyanaz
a 4dik alatt ezek gyengén eszrevehető. — Ott hol
a 4vegyödik a sziklával szemkőltul Raaba Zer-
fest egy hosszukás 4szegü ysölet a más europai
stylhoz hasonta, minden oldalban 4 sölet ablakkal

tekeho kövekkel az egész horszakás rendesen
elhelyezett hevágásokkal. — Folyásán az lep-
csőzet hiányzik helsége ötvés. Az kanyarulat
nál ismét két dombormű 1 gyatogos ki kardjára
támaszkodva jobbja ~~[illegible]~~ hanom baljána 2 emben áll kik
fele testét egy fél fal eltakarja. E dombórké
pet mutató sziklafel, csucsán egy egyes oszlop
áll, alkalmazott egy hajdan nap-oltar.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

maradványa — Következik egy musik nagyszerű kép szintén kéf lovas, kik egy karikába kapaszkodnak, vagy azt törni iparkodnak — a lovak valamint a lovak egy szint a naksi Redsebe-ri óriási nagyságnak — Erthetlen a lo hatsó lábai között lebegő közel a földhez erő sonka formája jonag mely a nyeregről egy lancz czat lefügy valamint, hogy a lovas lábainol

ruha féle jószág nánczokban a földig lelóg. —

Ewesvenyek után egy niklafokon két gömbölyu egy ölnyi magassága oltár közel egymás hoz áll, melyek korona formája tetejen csak kevés sírülést szenvedtek, és ott latnak mint ha az alder éppen most szent rémülettel vissza lepett volna. — noha legalább is 3000 évi atfujta nyfajat rajtok. — Felejthetlen két ona

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

melyet i szentséghez támaszkodva töltötten – C
tág vad komoly mindenütt oriási sziklák
[illegible] [illegible] [illegible] az oriási [illegible]
regiségben vetélykedni látszanak, és beha
tásukról a kédelyre csak annyit mond
hatok hogy a legmivelet lenebb vad por
kinek mindezekről jelentőségőkről fo
galma sincsen megdöbbenéssel [illegible]
tekinti a barna kövekét, a regói kipeket

és az ormuzdi szörnyegetegeket —

A nakai rusztemi sirboltok ajtajai a meredek
sziklafalban mintegy 6 öleyi magassagban
van, és szokás szerint egy egyes kötéblával el
zarattak a későbbi hoditások idegeben, az a
malok, és görögök kincsszomja ezeket feltörte
(kincsek bizonyosan találtak, mert a regi persak
hallottaikat fennyel eltemettek) a mostani
látogatok kötelekkel felhuzatjak magokat

e csodálatos ünnezekbe -

Rich
Taylor
Thurmy
Ford

1821

Texier

Lafond de Lurcy

Laguiche

Sur Pluge 1815

Wilson 1810

Williams 1850.

Cit. Victor 1765

Murray
Duncanson
J. Crampton.
Winne Lili 1860.

Dan'l Jones

Alvin Jones

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Dresden
December 11 Dienst Dez 1
Liebster Herr Bruder
Ich habe Ihnen auf
Ihren lieben Brief
vom 6ten d. M. sogleich
Antwort gegeben, und
Ihnen gemeldet, daß mir
Ihre Gesundheit sehr
angenehm zu vernehmen
gewesen, auch daß
Ihnen alles gutes wün-
schen, und Ihnen
Ihre Bitte gewährt
habe, will

(65)

Ferdo Livadić

Ferdo Livadić a hr.
sk. Ferdo Livadić "A
Mein Vaterland" gla-
sovi ekspresionističke
Olge
Karban Mehanović jahač
kćerino ovo Sofijino
Jekuer et Rivejzi
Ket ozeme pero
krički i maje
ez menadžer mire (gje
mi ki mesec ko kamelj
ber web - Most Tan Da
neg aja i ja nedj kći mlá
kyklič fogva s kor mene

[illegible] kolykon, vesrehedik hi
ő t. vnagyon sokki zaboen
zeken helyekre kimenni
Pirula nagy meleg van
— Ujjomra nyomni nagy a
sakt ha hideg alatja mindig
nedves ver zsinegek fölötte
is. 9 ök. Folmosok ki — Nad
ren gardujtele meliett ujjam
et feldagadt, a nagyat
ujjaim vesi (Zsid)
hullaja sirok stb
Frau M. Adlerkron
Kiesh ujjaimra pakolok
Vagyok nagyanak szolgai
Dan Jolsiuk 3) Dienja Boji.

Salem Melyfarth

Parancs a harag
elsö kerongra valo
es vadaszat magyarazata egy
szoval parancs nelkül ne
kezdj semmi munkahoz
a mig arrol az alkalmas kereset
tetted = Ovatosan ! Ha kerdes
tetted ellen emberek is vannak
hanem vel vadaszat es ezek
közöt a különbség megmarad.
Ha az Ur szükségesnek
nem tartja hogy
tudasodra adja miert
tetted, ha szükséges
Pappenheim Kunigunda
Elsö példabeszéde mikor
a nyulakra vadaszni
indult

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Und Lob möge wohnen
Laching mit Deinem Antlitz mein
und Ehre Ehre Dir Herr
mag auch nachsagen Dir
Liebe ist ein ganzes
gerne wenn nicht Kinder
nicht Kinder Kinder

Lieber Freund

Du sieben wohl Brüder hat
Egon ich wohl ja (Leonz ist
Es ist ein ernst ist Ihr
Schwäche Ge und Paradies ere
Dolent Ehrlichen endlichen
es mich Liebe ist Lungich
nicht Kinder Kinder

Teherantól

Iszfahanig

folytatása a füzet elegen-

KÖNYVTÁRA

D. Adams
Adams } 1846
Proctor }
Lovell 1802
Moore 1765
Marshall Tatum 1839 (45 engravings)
Will Smith 1815
Dan S. Stewart 1821
C. D. Stuart } 29 Dec 1826
Thos. Shepherd }
Charles Thorne 1810
Macdonald & Lord
_____ & Rimmer 1826
Campbell as agt Lee
W. R. Lofting
Capt Malcolm 1800
Co Knabb 1810 maintained by S. Co.

1

1 September 1862

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

2 Szept. Ott kevés nélkülözhetlen dolog vásárlása
sa után este felé Tcheran Magyalik — Irándék
Sakh Abdul Hamban meghálni a csarvadár által gátolta
tik, akik egyéli menetelre kényszerít — becgyczes kényszerü
lök — Kis karavánunk, melynek fejen vagyok, mint a török
követség ember 4 személy és 5 állatból áll — [illegible] Vezeti
a csarvadár 16–18 éves szolgája — Tobb [illegible] a persa
után a Sirazi kervanszerajban. [illegible] a persa
[illegible] kimegyünk — Lelkem nyugodt — [illegible]
nagy utazásomenül, hogy egy régi vilagi emlékét [illegible]

fogom, s mit abrandom megközelíteni sem mert, most egyszer valósult —
Több [illegible] almelkodás utan, mi alatt a hires Seikh Abdul Azim ~~[illegible]~~
a hold ragyogtatta a kupja mellett elhaladunk — egyik utitarsa eszre
veszi, hogy azutunktól eltérünk, én is az Elburzi hegyekhez való
közelséget észre veszem mindnyajan szolunk de a kis vezenyló
nagyon bizik a tudomanyában — Egy óra [illegible] egy tevekarvánat
kalálkozunk kerülőszokodunk — [illegible] Jellyek, hogy a meskede
utan 5 orat ballagtunk — Fura viszony! hogy a sors valódi [illegible] kivehetlen
felé maga vezetett — Megfordulva 4 orát viszatérünk, de itt ismét az
utot vesztve s reggelig ballagva csak 3 farszangot elem
meggünk [illegible] veszteszegét egy [illegible] kervanszeraj istallo

Kissé kip-henve nappal helyre hozzak, és [illegible] kenare

Girdre (a homok szele = a puszta kezdete) az első állomás [illegible]

Karvanszerai ebet jellyre = Bokhanai derviz állomásra jutva [illegible]

Fi szebil Ullah hazalni megy = szekany garast nyer, [illegible]

3 Szep. A nagy pusztára megyünk mely 100 [illegible]

kelelre terjed persa monda innak leterol Simr [illegible]

hazaja, ő dalai mely e fö dökö [illegible] mindent [illegible]

kitöti, és [illegible] egyes lehetete meg az utasoktol [illegible]

ede vizeket is sokra teszi, hazaja a kebirkuh = Sokany és jag

annak ki ödajut mert irgalmatlanul, elöbb [illegible] a

puszta legkeskenyebb és egyszersmind legkeskenyebb

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

reszen, nely 20 fur tartatik atme entünk — Elemte egeszen rosza
a kis karavanunk. holtvilagnál jol mennek ha a szélvész porfellegek
kel az utat sok helyen el nem lepné — Egy nagyobb karavanhoz
kellene csallakozni, örömünkre kolomp hallatszik azt utolérni si-
etünk, midon közebe jutva egy erős dögszag bajelünk orrunkat el
lepi — okaratan andakozom is bort mondjak, hogy ez egy hallott
karavana — Mivelegy 18 ló egy egy 4 fogonsot visz Persia minden
reszeiben Kerbelára, kendesemre a arab fuvarosok feletek — mar 10
napja vinak, meg 20 napig vinak — egy egy hallottért 4 tomant
kap — A karavanvezető valamint a tobbi cselédsig ezen kulonos

pwanesoknak kakötött orral járnak, s arczuk meglepő
sápadtága mesterségőket elárulja — Első összetalálkozás
kor az előre vagy hátra kendőszóh hallatszottak, és mi
vel a szél elébünk fujt, a hatarozat előre-nél volt
egy általános hajtás és a dögkaravana, buzével együtt
hatunk mögött volt — A halott szorosan 4 deska közé
szorittatik, és bár milyen domborhczsu legyen a jó persa
ott csakugyan meglapul és bon gré mal gré szint
karcsu fin lép az rendelkezési helyére. — A pasz
tan éppeli képe — halál csend a mesze kolom
poktol zavarva — a szél felverdöste porfellegek

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

a holdfénytől tavoltól hosszu járkáló fantomeknek lát
szanak — Meg egy ön persa Timur gonoszságá és olykom
megjelenéséről szól én szememet a holdfénynél varázs
szinbe öltött pusztán legáltetém — órák folynak a hold
letünik. a reggel csillag már jól folmant, midőn a
Szultane Havuoz [illegible] nagyszerű karszerayja erűnek
4 Szeptet e nagyepület, melyet Hadi Borja Agam javasla
lára a jelen sah anya épitett (4 Hd. var közel kétszáz szoba
hoz) midőn Rumba zarándokolna egy rosz hajlekba meg
hálni kényszerült — Eszeje kervanszerayja puszta köze

pében, valódi jótett, van nagy cziszternája fürdő
je mindené a mi csak egy muszelmannak kell — Mely
alkonyó felben volt midőn a 10 f hosszu utra egy nagy ka
rawana tánzaságában felkelünk s a puszta másik részen utjár
va kum felé tartunk — Az egy mint az elötterülő
holdvilág kivilágitotta — a puszta delfele nemesik és 2 ora
kuntuz jó nagy halmokat képez — Ujra a dogkarawanna
akadunk, és a karawanunk lóczimár és öszvér vagyatna
megháladja mindenkie orrát jól markába dugva — Már
nap fenn volt az egyen a dos kum mutatkozott

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

és Meszma sirboltyának szolgáló messett nagy kupformaja
vastagon bearanyzott tornya a napsugáro któl egy égő föld
gömbnek látszott — Ott hol a ~~varos~~ torony legelőnyi látszott az ut minda
két reszerül gonddal ömenakott kőhelmocskáhat láttam
s oka után tudakozvan, azt beszéllek hogy a zavándoklók innét
a kup láttán. Hallottát adverlik és az önön jelenlé egy kis
halmot emelnek (Régi szokás a parth és láttap nyelvnek innét
a sok reptélyes sinni halmok.) Kum varósa tavoltali szem
lélve a kup utan a nagy terjedelmi temető az utazó sze
mére esik, már ez dőtt hallani, hogy egész Persia jambor

és tehetős lányai halálunk után ide kiöltözkód-
nek, most ~~sokada~~ hogy közelében is jutottunk e nagy sír
tetekiek, tőnál szabltam, és a sírkövek felirmatát
olvasni kezdém, sok vonagos mondatok de esuda hogy ony
nyi ezen is ezen. Persia minden részéről ide hozott jam
farok közül egy hajadon sírkövet sem láthattam —
A tarsaság a kerédelmez es ennyi haragudni kezdem ismét
tőra ültem, és kumba városiba megvi egy a [illegible]
közepebe eső keravanszerajba két nap [illegible]
tértünk.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

5 Szept. Több szent tely látogatásúra mentem tarsaim
ruhát változva en is mint jó vagyhitű példyokat követ
tem és legelőször H. Meszme sírjához zarándokoltam
kivül az aptón nem csak papirs de még fegyvereim le
tételére kényszeritettek az arabs persa féle öltö
zetem szamos töltött rögtön egy ereg szent dérvis
szetett de a tudatlanak egy koránversel spékelt felelet
tel [illegible] megyőzve ajándék kéres mellett szolgá
latukat ajánlák. Egy a legelső [illegible] szent
szybe jutva a [illegible] (Lásd Ritka sajat)

adhatom, utanna még a két unalkodó nyoltyai meg-
látogatva, mintegy 2 frankbol álló ajándeltok kiosztan
Wáralkal helinoztatva haza tér tem

6 Szept a Bazar és a vános látogattatott [illegible] utolsó tolt
felé rész romban feksik, az előbbi a fennalló város
hoz kipert elég szép, és épen évszakában legnagyobb fi
gyelmemet az országszerte híres és parallan jó
sorgu gőrög és czukor dinye kirakatok magokban [illegible]
Ez terményen kívül semmi [illegible] kézgyártmányról nem

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

hires a szent vázus, ha csak nem emlitem azon furcsa
kis bálot hol egy szegény persa az összes europai katun
gyárokkal concurrentiát nyitott – ~~[illegible]~~ gyárc aby 10 lábnyi
szélesseg, melynek dőreszében állitott asztalon irgalmatlan rosz
persa vasyonra fa mintákkal különféle szinu rugyokat
abban a jámbor hiszemben, hogy e honi gyártmanyal ez
egész europai kereskedést tönkre teszi. O Hazátértemkor
a kanásonszerogban lakásomat szemközt visár egy csoport, nyyszerek
kállu emberek figyelmemet magokra vonák, közöjök egyik

schlechtes Wasser.

fenn hangon olvasott mig a tobb. tudre ham arrott
ökölbel hallgatok – Közelmenni akar egy perszi uti
tarsam tele torokkal nam kiält Mirza Resid ez
egekre perzkos zsidok azok ne meng közelebb
Persze en meg is mentem es hallom hogy nekik zsi=
nds forités mellett itt lakni es haralni meg engedtetett hogy ok
sajatkepen sirassak es a masvik nabsag idejeben
vetödtek ide –

7 Sept. Kumbol a nap felkelte elött kundulunk.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

és 4 mai lovaglás után Lenkiran falu v jobban mondva
somokra érünk — E falu rendes allomasi hely nem levin egy
Kervanszerajjal sem rendelkezett és ahban a kallemes kirgyzenitség
be jutottam egy magánylakás egy nagyra kivenni. Tobbeda
kerésés után egy ögy parcszt egy kertbe vezetett melynek
Közepén egy ámamzadeh (Zöldszinröl) uszonyság és szép hely birtokossa pi
hent — Mulyán lakasamat egy függe és gramátalma fa ár
nyekába felütöttem az öreg persa is mellem levilt és komolyan
e hely szentségére figyelmeztetve vitkettem idő töltés intett
Szavai nyomatékául egy theset beszélle mely itt 6 hettel
ezelőtt történt.

Egy khan ugyan a helyen félnapig tanyázva ötentöt nem
felbe borozott eső meglepte reszegen a meisetbe menekülni
akart — emberei vezettek az agtóhoz erve egy láthatlan erő
40 l. lépésre viszalökte, ugra vitték, ugra viszalökte és
harmadik kisérte egy földhöz, hogy nyitva hult — [illegible]
E falu lakosai a tinta vegyületben méd jelbegre találhat
ni azon stereotyp azonossággal melyet ez arczokat Layard
Botta Rawlinson és mark közölte méd vésvényeken latunk, — Nyomo
vult hogy léktalan nemzedék Arsiát egyszer rettentő nagy
nemzetnek, kinek hadai a büszke Bosphorus kik hubyani lége

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

lőszer nyögöt vertek — most nehány ~~nyom~~ nyomba meghuzodtak
és a vadon termő országban függen. és granátalmen kivül
semmi [illegible] a világon egy zárformegyi lakás van, és ez H.
Mes[illegible] növertávjanak a szoboltyai — Egyorával a nap
lemnyik utan utnak indulni kiszültünk, midőn a falu
öregjei (bis szep 5). tőlem bucsuzni jött és alamisnát kevt
nem magu, hanem a szentnő előtt égő lámpa fenntartására
8 Szeptem Bajos holdvilágos, éjjel 14 orai utot kezdve a nap
felkelése utan egy orával minden erőmből kimerítve
[illegible] szomjuságtól gyötrő we Szenszeny két karavanszeraj

állo állomásra értünk Surab és Tassingan a vizszü
ke végett most éltetetlenné vált állomások mellett el=
menve. Az Ut már Kumtol kezdve a hatta fokvő hegy
lánczolat tövénél elmegy, melyeknek kopár sziklar a leg
fiocsább alakokat magokra öltik. A vez a mint már
ismitem egészen hiányzik, csak imitt amott mély üres med=
rekre akadhatni, melyeket a Lavasz zuhatagai kepezték
e szegény tajnak legalább nehány nagyszerű éltet adván
Tobbra mindig azon roppant nagy puszta terült mely

a sujatk peni Pernát (szivét) kepzi, és nehez átkai ~~[illegible]~~ sulyat 10
annál jobban érjünk, ha megjegyzik, hogy Teherantol kezdve
egész idenig (mindig 40 mfl. utan) meg 3 falura nem akadunk — Földmivelésnek schol-
ze hiné sem hamva, és ha egész Pernában akkor itt meg nagyobb
bizonyszaggal allithatni, hogy itt 100 ember napontai azon ke-
nyerrel beelégszik, mit Hazánkban 10 munkás ember mérsékelt
siggel fogyaszt, és tőbbszér latám, midőn egy család 4 nagy dinny-
nyét és kis lepennyel vacsorájára költött. A persa szem hus
sem kenyércső, az ő elemezése gyümölcs, melyet endlen ~~[illegible]~~
ezet, s' szerintokban ezt —

9 Sept. Utunk egy finom homok pusztán keresztül
vezetett. Az állatok nyomai jelölte utan kivül az egész
vidék a homokhullámival egy szendem ringatozó tengernek
tekszett, csak delfiles egyes fák egy falu v tanya lehelet
jelölik. Ugyanitt fekszik (1/2 ora felre a utbol) dinnyüröl híres Naszrabad falu,
melyet a jelen a ~~[illegible]~~ uralkodó alapított 3 nevével megnevezett, a
falu a gyongyön gyömölcs termése végett fele adójából
megmentetett a föltétellel hogy a dalai asztal számára evenk
te egy bizonyos szamu fu vart szolgalnak. (A profeta Medinan
legelőször dinnyét eve, kezét megnézé, akat kéndejéle feltet

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Ez olyan [illegible] hiszem hogy rögtom meghiztam.) Egfélkor a falu közelé-
ben az uthan fekvő Kervanszerajban kissé időztünk, s a tegnap
ota ismerettségbe lépett persa papszal kényünk szerint dinyér
ot tovább mentünk — Ez [illegible] csak azért hozom erlitéshe mi
ezt a [illegible] el Ulema segédtiszte s. ő az ilsővala, kia Melkom
Mamalaga tolta magyarul persa Loge tagjává lett a kisöbb [illegible] nagy
részt [illegible] papok közül. — Mar a regyeli csillag jol
magasan allt [illegible] midőn Kasan mázodrendű nagy varosba
értünk. K-pernamu weve vinagzónak mondhatik, mivel csak
csak $\frac{1}{3}$ a rombuan fekszik. Hiressegét a vesszedelmes skor

jaki s a mitkasugu rezeröl nyerte. Ez utóhlu ercet a
Miszkari bazarban 180 egymás mellett levő műhelyekben
feldolgozzák, s fogalma lehet az idegennek a kalapos
hangversenyről, mely olykor a munkasok mulatgatás tól
felbeszakittatik. Még a sejem szövetét sem akarom
érintlenül hagyni, noha nem igen sokat mondt.
Épületei közül legszebb a Fethi Ali Sah épi tette Imaret
Medrese, több mint 150 tanuló elfernek benne. De én alig
150 tal láltam — kusan nepe rosz luti kolaj baj
10 Sep. Ez egyszer kasunban csak egynapot [illegible] azon
egyet utunkat folytattuk és kar[illegible]

ulban a pusztát balra hagyva a jobbra fekvő Korui hegy
régnek tartottunk. Csakhamar a hegy fövenyt meredek sziklák
felváltak, a holdfény a vad régeny és tájnak egy sajátszerű szint
adott, ~~[illegible]~~ szépségét legimkább emelé egy vad zuhatag, melynek
a magas sziklaktól ismétől lett morajját az éjjeli csend kettőz
tette, és a szó Edesvíz, oly bájosan hangzott a fülemben minthe
valaki, jó tokajinal kiváll volna. – Ez élvezet azonban mégsem
mi akkor kepest mit utatarsaim Kuhvud falujá a holnapi
allomaránkról mondottak, és hi hihetők persa szavukrák
csakugyan paradicsomot remélhettem

Reggel felé az igért Eldorádóra értünk. Kaczmid a korai
hegység közepen. Ekkor fris éghajlatnak jó viznek és egészsé-
ges munkás nepfajnak örvendez. Igaz nem kevés bajba kerül-
hetett e sziklás földön 2 orszagy területi gyümölcskertekét
teremteni, gyümölcse ugyan nyomomult de a pasanak a vol
zöld tomb elég elvezet. és ő maskép viskokból alló falat
Edennek festett. Kenvanszerag Uranyában a Csapai khene
ha szalltam tiol jol pihentem — A falon ecvö irkafirkák
közt mehanty angol tiszt nevét kik az Indiai szerecsen szol-
gálnak, egy francia nevetelen kik szép hazaja után epedve

Iránt egy négyes versben atkozza, utatta egy nartelen nemet [1]
(alkalmasszint Mizuteli Követségéhül cela) ki a versekét szigorúan
birálja. Osztón bierülvy in is nevemet ~~ada~~ és hazám nevét ada festém
Látogatás a postumestertőt meghi wendéggének

11 Mindamellett, hogy a perszár tulajott - dicsőtésének nevetnem
kellett, mégis Kuhmudot nem sajnálattal elhagyám, attól tartuán nehogy
a kedves facírnyékot megint sokára nélkülöznöm kell. A közel allomas
csak 5 f hól allva kisön egyfél után felkeltünk, az ut, noha egy rabbókhol
hiresült hegyszorosan körösztül ment szerencsésnek mondhatatnék,
ha egy sajnálatos esemény a 3 nagy óta pol megszaparodott kuravan

örömét meg nem zavarta volna. A mint mondom a kis karavanánt
megszaporodott, ezen ugy társak közt 12 iszfahani zsidó is volt
alkalmasint azok kikkel Kumban találkoztam, i szegenyek
utban ugy valamint állomásoz szoroz csoportban egymásmellett, a velök
találkozók ugy kerülék mint a dögkaravanát mas szerelmekkel
ugyan nem illettek mivel Mesdi Norvez az ő csarvadárult
kitjól fizettek meg vedőrül is szolgált. — Az idő már regyelre járt
midőn a hegyi friss levegőtől megdermett testem melegitésére a persa
papics masik mirjával az szelére leülve nehany frissé
lien meggyujtott szaraz tüske bokor tüzénél szelegesen

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

kezdtünk. Egyszerre a kögel halom, alatt, hol a karavánunk
hátrésze még elvonult zaj, lárma és puskadörrenés hallat-
szott. Helyeinkből villámiselességgel felugorva a halomra siettünk
a karavánunk fele nyje, összetodulva ingalmatlan botütésekkel
egy földön fekvőt trak táltak, még mellettünk kettén egyföldön
fekvő „Zaj megbalt" kiállott cirogatva lábaima állítni igaz
kodtak — Megdöbbenés — a pap szavára a verekedők szétoszolnak, és
meggarázatul ezt hallyuk — Egy idegen a siráz államjövedelme
ket a fővárosba szállító karavánok egyik tagja (a karavána
maga egy $\frac{1}{4}$ órával tatra morádt) az emberenkel találkozva

KADÉMIA

egy mennyadeze zsido ellen kandot ránfott, s korán hogyeb
egy isténi parancsolatot teljesiténi ohájtva egy Izrael fiát
leölni akart — Fölösleges meggyezzünk hogy ellesdi
Noruz és tarsan e jámbor tettben meggátlatt; a heves vénü sirari
megharagodott tovább állt, és nehány lépesnyi távolság
puskával a zsidok falkája közé lőtt — A zsidok szerencsejére
nincsak, hogy hittarsuk közül senkik sem talált, do a golyo
a gonoszság kellő megbozzulásárra egy egyszerű arkattan szegy
gyalogjat tarban talált, ki azonnal a földre dült — Ezt a dühös
ez egész karavánt ki nagyobbres et nagyfalaniakból áll a
sarazi gonoszlevő ellen fellovalta, bunkoktól mint egy

10 nekü hajgáltuk, még egyike jól vyakon találta s Coroll
földre teritette, a mire mindannyian rásstek, és bizonyos
san megölték volna ha mi markaikból ki nem, kapjuk
az Ubma szavára jól megkötöztük. lovat, fegyvenét, s minde
nét a Mirza látvetk, s így a dálás ifjat, ki nehány perczel
ezelőtt egen még jól felszerelven hetykén ezen átvágtatott most
megkötözve, rongybatejett rahakkal verbe feresztve egyen
anyomtan visszaczipeltetett hogy az ezfakani bevisagnak adas
sék át. ——

Az egész karavana örömböl mivalgott, ki ökölle fenyegette
ki szeme köze között. — de még a historiáznak meg koreontzam

volt végy mert minden dötlen örön daczára, azok tetkös-
fülelemmel várák a jó ispfahanicak a sirazi kavarint
melynek melynek tagja a rab volt. — Ez csak feloraig
váratott magára és egy völgyben összetalálkoztunk
A sirazi megdöbbenéssel láták tűrsük helyzetét, jok
kik kincset kiszétek jól felfegyverkezvék — mégmi két
rosz piszkoly. I fokosan kivül csak bunkokkal bir-
tuk — Mint minden a két karavana egymast szem
be vette — egyszerre bot fegyvezemelésszel lárma, a mire
a dzilodarok kilepnek és értekeznek.
Felorai vitatás után, miatott a két ellenkező párban

kiki a maga emberét kisiemelte, ismét az Ulema hathatos na=
vánad köszönhetni, hogy a bünös kezünkbe maradt, s minden
ki utyát folytatta — A bünös menekülést lehetetlen látván
mély bánatot vallott, mint a gyerek arát, furcsának tünt nekem
hogy a persek hittek és dühük sajnálattá lett, de még furcsabb
látszott midőn mindakettő a bot és golyotol sebesült s jánás
kiptelen egy lo pálekiparadt két reszére tétetek, s midőn a
sivari a jajgató isztahanit csokolta és apolgatta.
Egy értünk Szofra hol karavanszerai hiszmy ábra a szabad egy
meghaltunk [illegible] a bünös megmentése kisérletek megujul-
tak

[illegible] KADÉMIA KÖNYVTÁRA

a fala emberei részeről, kiket a szinazi és magyar-
tegéltek; egész nap verekedési készületek voltak
de az emberezik határozottsága itt is győzött és mi a
holt felkelte utan utra keltunk.

12. Szofrol Muresekharra mentünk — A folytonu
homolsikon mené utan semmi különös nem történt — A
rabunk kissé felindult, minden kötél nélkül gyalog
követte a kárut, mindenétől megfosztva lévén a szö-
kés eszébe sem jutott — Az allomaszra a szokásos
reggeli órába jutunk az nap jól kiszerhenéstre magamat

13 Szept. Iszfahan előtti utolsó állomásnál sietve felkeltünk 17
hogy a nagy Abbasz fővárosába annál hamarabban juthassuk
Azjuk a rondó fővárosába minden lépésre faluk és ker
vanszerajok rom jaimal hintve van, csak egy az idők vas
fogával daczolhatott ísz Ker Mader Sah egy gyö
nyöri rem ek épület. – Egyel kiszakarattal egy utban lev kor
vanszerajban 3 ony állomásoztunk hogy a varost tavolról
nagyobb lábhasunk – E hasztalan vala, mert Iszfahan mely
Délia egy [illegible] hamaszkodik nehany munare és kékmázos
kupuk [illegible] [illegible] tekintetet nem vezet, és csak a sürü
kód mely hoszabban a fák fölött emelkedett jelölte a nagy
abbasz roppant kiegyedelmi varosa helyet

Egyorany kavotsagban egy tekintetre [illegible]
federhetni, melyek annál inkább [illegible]
lebb a varosba hatunk — Elet jelent [illegible]
[illegible] mudni a [illegible] a [illegible]